



# โครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจและการเงิน ระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยและนักธุรกิจ

(Economic/Business Information Exchange Programme  
Between the Bank of Thailand and the Business Sector)



สายนโยบายการเงินและสำนักงานภาค

กันยายน 2554

[www.bot.or.th](http://www.bot.or.th)

รายงานแนวโน้มธุรกิจ

รายงานแนวโน้มธุรกิจจัดทำขึ้นโดยทีมวิเคราะห์สนเทศธุรกิจ ฝ่ายนโยบายเศรษฐกิจการเงิน สายนโยบายการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) วิเคราะห์จากข้อมูลภาวะธุรกิจและเศรษฐกิจที่ได้จากโครงการแลกเปลี่ยนข้อมูล เศรษฐกิจและการเงินระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยและภาคธุรกิจ (Economic/Business Information Exchange Programme between the Bank of Thailand and the Business Sector) รวมถึงการตอบกลับแบบสำรวจความเชื่อมั่นทางธุรกิจ (Business Sentiment Survey) ซึ่ง ธปท. จัดทำเป็นประจำทุกเดือน

รายงานฉบับนี้สามารถดูได้จาก

<http://www.bot.or.th/Thai/EconomicConditions/Thai/BLP/Pages/index.aspx>

Disclaimer: รายงานฉบับนี้ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเห็นของธนาคารแห่งประเทศไทย และไม่ได้สะท้อนความเห็นของบริษัทใดบริษัทหนึ่ง คณะกรรมการนโยบายการเงินใช้ข้อมูลนี้เพื่อประกอบกับข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ ในการวิเคราะห์และประเมินภาวะเศรษฐกิจ

ข้อมูลเพิ่มเติม	นางสาววรางคณา อิ่มอุดม นายนิธินสาร พงศ์ปิยะไพบูลย์ นางสาวอุทุมพร จิตสุทธิภากร นางสาวธัญลักษณ์ วิบูลย์ศรีสังจะ ทีมวิเคราะห์สนเทศธุรกิจ (Economic Intelligence Team) ฝ่ายนโยบายเศรษฐกิจการเงิน สายนโยบายการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย	ผู้บริหารทีม เศรษฐกร เศรษฐกร เศรษฐกร	Warangki@bot.or.th Nitananp@bot.or.th Utumporj@bot.or.th Thayalv@bot.or.th
ที่อยู่	273 ถนนสามเสน เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200		
เบอร์โทรศัพท์	0-2283-6920, 5646		
เบอร์แฟกซ์	0-2282-5082		
เว็บไซต์ธนาคาร	<a href="http://www.bot.or.th">www.bot.or.th</a>		

## รายงานแนวโน้มธุรกิจ

สรุปภาพรวมภาวะเศรษฐกิจและธุรกิจ  
ในไตรมาสที่ 3 ปี 2554 และแนวโน้มในไตรมาสที่ 4 ปี 2554

### บทสรุปผู้บริหาร

ภาวะธุรกิจโดยรวมในไตรมาสที่ 3 ปี 2554 ขยายตัวจากไตรมาสก่อนจากอุปสงค์ในประเทศและต่างประเทศที่อยู่ในเกณฑ์ดี การส่งออกและการท่องเที่ยวขยายตัวต่อเนื่อง โดยเฉพาะการผลิตยานยนต์ขยายตัวสูงเพื่อชดเชยการผลิตในช่วงที่เกิดปัญหาขาดแคลนวัตถุดิบจากญี่ปุ่น การบริโภคและการลงทุนขยายตัวในเกณฑ์ดีในระยะต่อไป ผู้ประกอบการประเมินว่าภาคการผลิตและการส่งออกจะได้รับผลกระทบจากอุทกภัยที่ขยายวงกว้างแต่คาดว่าจะชั่วคราว อย่างไรก็ตาม ภาคการส่งออกมีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ และยุโรป ขณะที่ปัญหาขาดแคลนแรงงานและการปรับราคาสินค้าที่ทำได้ยากยังคงเป็นอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจในระยะต่อไป

### ภาพรวมภาวะเศรษฐกิจและธุรกิจ

จากการเข้าพบเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักธุรกิจ สถาบัน และสมาคมธุรกิจในสาขาต่าง ๆ ทั่วประเทศ จำนวน 316 ราย ในช่วงไตรมาสที่ 3 ปี 2554 รวมถึงผลจากการสำรวจความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ (Business Sentiment Survey)<sup>1</sup> พบว่าภาวะธุรกิจโดยรวมในไตรมาส 3 ขยายตัวจากไตรมาสก่อน จากอุปสงค์ในประเทศและต่างประเทศที่อยู่ในเกณฑ์ดี การบริโภคภายในประเทศขยายตัวตามรายได้ที่เพิ่มสูงขึ้นทั้งในภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวขยายตัวดีในทุกภาคของประเทศ การผลิตเพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่ผ่านมา โดยเฉพาะอุตสาหกรรมยานยนต์และ Hard Disk Drive ขณะที่การส่งออกขยายตัวดีและมีการกระจายตัวไปยังตลาดใหม่มากขึ้น

ภาวะธุรกิจในไตรมาสที่ 4 คาดว่ามีแนวโน้มหดตัวจากภาวะอุทกภัยที่ขยายวงกว้างขึ้น แต่ผู้ประกอบการคาดว่าจะส่งผลกระทบเพียงระยะสั้น การผลิตมีแนวโน้มลดลง จากทั้งธุรกิจที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากภาวะน้ำท่วมและโดยอ้อมจากการขาดแคลนวัตถุดิบ ปัญหาด้านการขนส่ง และการหยุดโรงงานเพื่อเฝ้าระวัง ส่งผลให้การส่งออกมีแนวโน้มลดลงเช่นกัน ขณะที่คำสั่งซื้อจากกลุ่มประเทศเอเชียยังคงอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง แต่คำสั่งซื้อจากสหรัฐอเมริกาและยุโรปเริ่มชะลอตัวตามภาวะเศรษฐกิจที่มีความเสี่ยงมากขึ้น

### การบริโภค

การบริโภคในไตรมาสที่ 3 ปี 2554 อยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง แต่การบริโภคในบางพื้นที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์น้ำท่วมที่เกิดขึ้นตั้งแต่ช่วงปลายไตรมาส อย่างไรก็ตาม การบริโภคโดยรวมยังมีปัจจัยสนับสนุนที่แข็งแกร่ง ได้แก่ รายได้เกษตรกรที่อยู่ในระดับสูง ค่าจ้างและจำนวนชั่วโมงการทำงานในภาคอุตสาหกรรมที่เพิ่มขึ้น การสนับสนุนด้านสินเชื่อจากสถาบันการเงิน การผลิตสินค้ารุ่นใหม่ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย ส่งผลให้ยอดขายของธุรกิจเพิ่มสูงขึ้นโดยเฉพาะธุรกิจขายเครื่องใช้ไฟฟ้าในต่างจังหวัด ประกอบกับอุตสาหกรรมรถยนต์สามารถกลับมาผลิตและส่งมอบได้ตามปกติ ทำให้ยอดจำหน่ายรถยนต์เพิ่มสูงขึ้น

<sup>1</sup> แบบสำรวจความเชื่อมั่นทางธุรกิจ (Business Sentiment Survey) เป็นแบบสอบถามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยจัดทำเป็นประจำทุกเดือน โดยส่งแบบสอบถามไปยังบริษัทต่างๆ ทั่วประเทศประมาณ 1,500 ราย ครอบคลุมธุรกิจหลายประเภท เช่น การผลิต บริการทางการเงิน การค้า การขนส่ง การก่อสร้าง อสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น โดยมีการตอบกลับมาทั้งสิ้นประมาณ 700 รายต่อเดือน

**ในไตรมาส 4 ของปี 2554 ผู้ประกอบการคาดว่ากำไรจะมีแนวโน้มชะลอตัว** เนื่องจากอุทกภัยเริ่มขยายวงกว้างและส่งผลกระทบต่อผลผลิตมากขึ้นโดยเฉพาะในเขตภาคกลาง กรุงเทพฯ และปริมณฑล แต่คาดว่าจะจะเป็นผลกระทบชั่วคราวจากการเดินทางไปจับจ่ายใช้สอยไม่สะดวก การสูญเสียรายได้เนื่องจากธุรกิจหยุดชะงัก พืชผลเกษตรกรรมเสียหาย และโรงงานอุตสาหกรรมปิดชั่วคราว และความเชื่อมั่นผู้บริโภคลดลง อย่างไรก็ตาม คาดว่ากำไรจะได้รับผลกระทบจากความต้องการสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นเพื่อบริโภคและสำรองไว้ใช้ในยามประสบภาวะน้ำท่วม สำหรับการบริโภคในพื้นที่ที่ไม่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย เช่น ภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ยังคงมีทิศทางขยายตัวดี

นอกจากนี้ ผู้ประกอบการประเมินว่าปริมาณสินค้าอุปโภคบริโภคที่วางจำหน่ายจะมีแนวโน้มลดลงชั่วคราวจากการหยุดผลิตของโรงงานที่ประสบอุทกภัย และการขนส่งสินค้าที่ทำได้ลำบากขึ้น ต้องใช้เส้นทางอ้อมทำให้มีต้นทุนสูงขึ้น นอกจากนี้ ศูนย์การกระจายสินค้า (Distribution Center) ของผู้ประกอบการหลายรายซึ่งอยู่ในพื้นที่น้ำท่วม เช่น อยุธยานนท์บุรี ปทุมธานี ไม่สามารถใช้งานได้ จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนแผนการกระจายสินค้าใหม่ เช่น การย้ายไปใช้ศูนย์กระจายสินค้าอื่น การปรับเปลี่ยนเส้นทางการเดินทางขนส่งสินค้า การปันส่วนสินค้าคงคลังให้ทั่วถึงทุกร้านค้า ทำให้ปริมาณสินค้าที่ได้รับลดลง ทั้งนี้ ประเมินว่าห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่และศูนย์กระจายสินค้าจะมีสินค้าคงคลังโดยเฉลี่ยนาน 1 เดือน

อย่างไรก็ดี ผู้ประกอบการคาดว่ากำไรจะเร่งตัวขึ้นหลังจากปัญหาอุทกภัยคลี่คลายลง ตามความต้องการซ่อมแซมความเสียหายโดยเฉพาะสินค้าคงทน เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า เฟอร์นิเจอร์ และวัสดุก่อสร้าง ประกอบกับผลบวกจากมาตรการช่วยเหลือของทางการ อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการคาดว่ายอดขายรถยนต์ในประเทศอาจยังไม่ฟื้นตัวสู่ระดับปกติ เนื่องจากอุตสาหกรรมยานยนต์ต้องใช้ระยะเวลาแก้ปัญหาเครื่องจักรและห่วงโซ่อุปทานการผลิต สำหรับผลจากนโยบายรถยนต์คันแรก<sup>2</sup> ผู้ประกอบการคาดว่าจะช่วยกระตุ้นอุปสงค์ในระยะสั้นได้ไม่มากนัก เนื่องจากมีระยะเวลาการใช้สิทธิ์ยาวนานถึงสิ้นปี 2555 แต่โดยรวมจะช่วยให้ยอดขายรถยนต์ขนาดเล็กในเมืองและรถกระบะในต่างจังหวัดเพิ่มสูงขึ้นในระยะต่อไป

## ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

**ภาวะธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ในไตรมาส 3 ปี 2554 ชะลอตัวจากไตรมาสก่อน** เนื่องจากผู้ประกอบการและผู้ซื้อบ้านเลื่อนการตัดสินใจเพื่อรอความชัดเจนของมาตรการกระตุ้นภาคอสังหาริมทรัพย์ของทางการ อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการรายใหญ่ยังคงเปิดตัวโครงการใหม่ตามแผนเนื่องจากต้องการรักษาส่วนแบ่งตลาด โดยโครงการที่เปิดขายใหม่ส่วนใหญ่เป็นทาวน์เฮาส์ ผู้ประกอบการปรับเพิ่มราคาขายในไตรมาสนี้และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นอีกในช่วงที่เหลือของปีหรือภายในต้นปีหน้าตามต้นทุนที่ดิน วัสดุก่อสร้าง และค่าจ้างแรงงานที่สูงขึ้น

**ในไตรมาส 4 ของปี 2554 ภาวะธุรกิจอสังหาริมทรัพย์มีแนวโน้มหดตัวจากผลกระทบของภาวะอุทกภัย** เนื่องจากผู้บริโภคเลื่อนการตัดสินใจซื้อ ขณะที่ผู้ประกอบการชะลอการเปิดตัวโครงการใหม่ ทั้งนี้ ผู้ประกอบการคาดว่าโครงการที่อยู่ระหว่างก่อสร้างอาจได้รับผลกระทบจากราคาวัสดุก่อสร้างที่สูงขึ้นและภาวะขาดแคลนอุปทานในบางช่วง สำหรับภาวะอสังหาริมทรัพย์ในจังหวัดที่ไม่ประสบอุทกภัยยังขยายตัวได้ต่อเนื่องและส่วนใหญ่เป็นการซื้อเพื่ออยู่อาศัยจริง ทั้งนี้ ผู้ประกอบการประเมินว่าปัญหาอุทกภัยในครั้งนี้จะทำให้ผู้ซื้อบ้านหันมาสนใจอาคารชุดในตัวเมืองและพิจารณาเลือกพื้นที่อยู่อาศัยมากขึ้น

<sup>2</sup> ผู้ที่ซื้อรถยนต์คันแรกภายในปี 2555 ประเภทรถยนต์นั่งขนาดไม่เกิน 1,500 ซีซี รถยนต์กระบะ (Pick up) และรถยนต์นั่งกึ่งบรรทุก (Double Cap) ที่ผลิตในไทย ราคาไม่เกิน 1 ล้านบาท จะได้รับเงินคืนเท่ากับภาษีสรรพสามิตตามที่จ่ายจริงแต่ไม่เกินคันละ 100,000 บาท หลังจากครอบครองรถครบ 1 ปี ทั้งนี้ มีเงื่อนไขห้ามขายรถยนต์ดังกล่าวในช่วง 5 ปีแรก ยกเว้น สถาบันการเงินหรือ Leasing สามารถยืมรถมาขายทอดตลาดก่อนครบ 5 ปีได้ในกรณีที่เงินหนี้เสีย

## ธุรกิจท่องเที่ยว

ธุรกิจท่องเที่ยวในไตรมาสที่ 3 ปี 2554 ขยายตัวดีต่อเนื่องในทุกภาคของไทย โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวต่างประเทศจากเอเชีย เช่น จีน อินเดีย อาเซียน ขณะที่นักท่องเที่ยวจากสหรัฐอเมริกาและยุโรปลดลงจากภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว ด้านนักท่องเที่ยวในประเทศขยายตัวดีจากกลุ่มจัดประชุมและสัมมนา (Meetings, Incentive travel, Conventions and Exhibitions: MICE) และการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศ อย่างไรก็ตาม ภูเก็ต อุทกภัยในบริเวณภาคเหนือและภาคกลางช่วงปลายไตรมาสส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยว ทำให้ลูกค้าส่วนหนึ่งระมัดระวังมากขึ้นและยกเลิกการจองที่พัก แม้ว่าการคมนาคมในบางพื้นที่ไม่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม

ราคาที่พักยังไม่สามารถปรับเพิ่มได้มากนักเนื่องจากการแข่งขันสูงและอุปทานมีแนวโน้มล้นเกินในบางพื้นที่ ซึ่งมีโรงแรม เซอร์วิสอพาร์ทเมนต์ และบูติกโฮเทลเพิ่มขึ้นมาก นอกจากนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากข้อจำกัดด้านงบประมาณของกลุ่มผู้จัดประชุมสัมมนา

ในไตรมาสที่ 4 ปี 2554 ผู้ประกอบการคาดว่าธุรกิจท่องเที่ยวในภาคเหนือและภาคกลางจะได้รับผลกระทบจากภาวะอุทกภัย แต่หากอุทกภัยคลี่คลายเร็ว ธุรกิจท่องเที่ยวจะสามารถฟื้นตัวได้ในช่วงปลายปี ขณะที่การท่องเที่ยวในภาคใต้ไม่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมและมีแนวโน้มขยายตัว ผู้ประกอบการคาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวย้ายจากภาคเหนือเดินทางมาภาคใต้มากขึ้น ทั้งนี้ ผู้ประกอบการเห็นว่านักท่องเที่ยวกลุ่มเอเชียและตะวันออกกลางมีแนวโน้มขยายตัวสูง แม้ว่านักท่องเที่ยวจากจีน อินเดีย และตะวันออกกลางจะยังกระจุกตัวตามแหล่งท่องเที่ยวหลัก เช่น กรุงเทพฯ พัทยา ภูเก็ต ไม่ได้กระจายตัวไปยังจังหวัดอื่นๆ มากนัก แต่ธุรกิจเตรียมปรับตัวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มากขึ้น เช่น การจัดเตรียมห้องละหมาดหรืออาหารฮาลาล เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวมุสลิม เป็นต้น

## การผลิตและการส่งออก

การผลิตและการส่งออกในไตรมาสที่ 3 ปี 2554 ขยายตัวดีจากอุปสงค์ทั้งในและต่างประเทศ โดยการส่งออกไปยังประเทศในกลุ่มเอเชียยังได้รับคำสั่งซื้ออย่างต่อเนื่อง เช่น จีน อาเซียน ตะวันออกกลาง เช่นเดียวกับคำสั่งซื้อจากญี่ปุ่นที่เพิ่มขึ้นตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ ขณะที่คำสั่งซื้อจากสหรัฐอเมริกาและยุโรปชะลอลงจากภาวะเศรษฐกิจที่มีความเสี่ยงมากขึ้น ด้านอุตสาหกรรมยานยนต์ขยายตัวสูงเพื่อชดเชยการผลิตในช่วงที่เกิดปัญหาขาดแคลนวัตถุดิบจากญี่ปุ่น ส่งผลให้อุตสาหกรรมล้อยางและชิ้นส่วนยานยนต์ขยายตัวตาม ด้านอุตสาหกรรม Hard Disk Drive ปรับดีขึ้นในไตรมาสนี้เนื่องจากมีอุปสงค์ขั้นสุดท้ายจากจีนเพิ่มขึ้น ขณะที่เครื่องใช้ไฟฟ้า โดยเฉพาะ โทรทัศน์ เครื่องปรับอากาศ ขยายตัวจากอุปสงค์ของสินค้ารุ่นใหม่เพิ่มสูงขึ้นทั้งในและต่างประเทศ

อย่างไรก็ดี การผลิตและการส่งออกในไตรมาสที่ 4 ปี 2554 มีแนวโน้มลดลงจากผลกระทบของปัญหาอุทกภัยที่ขยายวงกว้างเพิ่มขึ้น ทั้งในภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรม แต่คาดว่าจะเป็ผลกระทบชั่วคราว โดยอุทกภัยที่เกิดขึ้นส่งผลให้พื้นที่เกษตรกรรมเสียหาย โรงงานและนิคมอุตสาหกรรมหลายแห่งในอยุธยาและปทุมธานี ถูกน้ำท่วมและต้องหยุดการผลิตชั่วคราว ตลอดจนปัญหาอื่นๆ อาทิ แรงงานไม่สามารถเดินทางมาทำงานได้ การขนส่งสินค้าและวัตถุดิบล่าช้าหรือไม่สามารถขนส่งได้ นอกจากนี้ หลายธุรกิจได้รับผลกระทบทางอ้อมจากการขาดแคลนวัตถุดิบเนื่องจากผู้ผลิตวัตถุดิบในห่วงโซ่การผลิตประสบอุทกภัย อุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบมาก ได้แก่ อุตสาหกรรมยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องใช้ไฟฟ้า รวมไปถึงอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องอื่นๆ ทั้งต้นน้ำและปลายน้ำ เช่น อุตสาหกรรมปิโตรเคมี พลาสติก บรรจุภัณฑ์ ซึ่งมีการผลิตลดลงตามอุตสาหกรรมหลัก โดยแนวโน้มรายอุตสาหกรรมในไตรมาสที่ 4 ของปี มีดังนี้

อุตสาหกรรมยานยนต์ได้รับผลกระทบอย่างมากจากอุทกภัย โดยโรงงานประกอบรถยนต์และโรงงานผลิตชิ้นส่วนยานยนต์หลายแห่งในพื้นที่ภาคกลางถูกน้ำท่วมและไม่สามารถดำเนินการผลิตได้ ส่งผลให้ชิ้นส่วนวัตถุดิบขาดแคลนกระทบต่อโรงงานประกอบรถยนต์ในพื้นที่อื่น กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ประเมินในเบื้องต้นว่าปริมาณการผลิตรถยนต์ทั้งปี 2554 จะลดลง 150,000 คัน เหลือเพียง 1.65 ล้านคัน ส่งผลกระทบต่อยอดขายในประเทศและยอดการส่งออกในช่วงที่เหลือของปี 2554 อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการคาดว่าผลกระทบอาจไม่รุนแรงเท่าการขาดแคลนวัตถุดิบจากญี่ปุ่นในช่วงต้นปี เนื่องจากสามารถนำเข้าชิ้นส่วนและวัตถุดิบทดแทนบางอย่างจากต่างประเทศได้ อีกทั้งได้รับความช่วยเหลือจากทีมประธานน้ำเข้าไปเก็บกู้เครื่องจักรที่จำเป็น ช่วยให้ระยะเวลาการฟื้นฟูสั้นลงในระดับหนึ่ง

**อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าได้รับผลกระทบจากอุทกภัยเช่นเดียวกัน** เนื่องจากมีโรงงานอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าจำนวนมากตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมที่ถูกน้ำท่วม จึงส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่การผลิต โดยเฉพาะโรงงานผลิต Hard Disk Drive รายใหญ่ซึ่งมีกำลังการผลิตกว่าครึ่งหนึ่งของประเทศ ประสบภาวะน้ำท่วม ขณะที่โรงงานผลิตในพื้นที่อื่นก็ประสบปัญหาขาดแคลนชิ้นส่วนวัตถุดิบเช่นเดียวกัน ผู้ประกอบการแก้ไขปัญหาโดยจัดหาวัตถุดิบจากผู้ผลิตรายอื่น นำเข้าชิ้นส่วนวัตถุดิบโดยตรงจากต่างประเทศ และในบางรายเตรียมอาจนำเข้าสินค้าสำเร็จรูปจากต่างประเทศเข้ามาจำหน่ายทดแทน

**อุตสาหกรรมพลาสติกมีแนวโน้มส่งออกเพิ่มขึ้น** จากการส่งออกเม็ดพลาสติกที่ยังขยายตัวดี เนื่องจากตลาดส่วนใหญ่อยู่ในเอเชีย โดยเฉพาะจีนที่ยังผลิตพลาสติก Polyethylene (PE) และ Polypropylene (PP) ไม่เพียงพอสำหรับใช้ในประเทศ ขณะที่การส่งออกผลิตภัณฑ์พลาสติกมีแนวโน้มชะลอลงตามเศรษฐกิจสหรัฐฯ และยุโรป ยกเว้นผลิตภัณฑ์พลาสติกสำหรับอุตสาหกรรมยานยนต์และบรรจุภัณฑ์อาหารยังขยายตัวดีตามความต้องการรถยนต์และอาหารแปรรูป

**อุตสาหกรรมสิ่งทอเครื่องนุ่งห่มมีแนวโน้มการส่งออกหดตัวเมื่อเทียบกับปีก่อน** แม้จะเพิ่มขึ้นจากไตรมาส 3 ตามฤดูกาล เป็นผลจากภาวะเศรษฐกิจสหรัฐฯ และยุโรปที่ชะลอตัวลง แม้อุปสงค์ทางเอเชียยังดีต่อเนื่อง โดยลูกค้าในสหรัฐฯ และยุโรปบางรายชะลอการรับมอบคุณค่าเนื่องจากยังมีสินค้าคงคลังในระดับสูง อย่างไรก็ตาม สินค้าในกลุ่ม Niche Market ที่มีคุณภาพสูงของไทย เช่น เสื้อผ้าสตรี ชุดชั้นใน เสื้อผ้าเด็ก ชุดกีฬา เคหะสิ่งทอ ยังคงมีความต้องการต่อเนื่องจากสหรัฐฯ และยุโรป ขณะที่ธุรกิจที่ผลิตสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มต่ำได้เสียส่วนแบ่งตลาดให้กับประเทศเพื่อนบ้านเช่น เวียดนาม กัมพูชา ซึ่งมีต้นทุนการผลิตถูกกว่าและได้สิทธิ GSP ส่งผลให้นักลงทุนในประเทศเตรียมแผนย้ายฐานการผลิตไปประเทศเพื่อนบ้านเพิ่มขึ้น

**อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ มีแนวโน้มปริมาณการส่งออกลดลงจากเศรษฐกิจสหรัฐฯ และยุโรปที่ชะลอตัว และราคาวัตถุดิบที่เพิ่มสูงขึ้น** ทั้งราคาอัญมณี เงิน และทองคำ แม้ว่าผู้ประกอบการจะสามารถขึ้นราคาสินค้าตามต้นทุนวัตถุดิบได้บ้าง ขณะที่ตลาดส่งออกในเอเชีย โดยเฉพาะจีน อินเดีย และฮ่องกง มีแนวโน้มเติบโตแต่ยังไม่สามารถทดแทนตลาดหลักในสหรัฐฯ และยุโรปได้ อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการเห็นว่าตลาดอินเดียเป็นตลาดที่มีศักยภาพในการเติบโตสูง สำหรับสินค้า Niche Market ยังคงขยายตัวได้ดี เช่น การส่งออกหน้าปัดนาฬิกาไปยังสวิสเซอร์แลนด์เพื่อไปประกอบเรือนจำหน่ายต่อทั่วโลก การส่งออกบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับที่มีคุณภาพสูง เป็นต้น

**อุตสาหกรรมอาหารแปรรูปมีแนวโน้มขยายตัวดีต่อเนื่องเพื่อรองรับช่วงเทศกาลปลายปี** แม้ว่าจะได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมบ้างทั้งเรื่องวัตถุดิบที่เสียหายและการขนส่ง แต่ส่วนใหญ่เป็นการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปซึ่งไม่ได้รับผลกระทบมากนัก ขณะที่ความต้องการจากตลาดสหรัฐฯ และยุโรปยังมีต่อเนื่องเช่นเดียวกับอุปสงค์จากตลาดเอเชีย เพราะอาหารเป็นสินค้าจำเป็น นอกจากนี้ จากปัญหาเศรษฐกิจทำให้คนสหรัฐฯ และยุโรปหันมาบริโภคอาหารในบ้านมากขึ้น ส่งผลดีต่อการส่งออกอาหารแปรรูปของไทย เช่น ไก่แปรรูป ปลาทูน่ากระป๋อง แต่ธุรกิจต้องมีการปรับตัวตามความต้องการที่เปลี่ยนไป เช่น ผลิตและส่งออกกุ้งแช่แข็งมากขึ้น

## การลงทุน

ในไตรมาส 3 ปี 2554 การลงทุนขยายตัวต่อเนื่องจากไตรมาสที่ผ่านมา โดยมีทั้งการลงทุนตามแผนเพื่อทดแทนเครื่องจักรเก่า ขยายกำลังการผลิต แก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงาน และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ลงทุนเพิ่มเนื่องจากปัจจุบันใช้กำลังการผลิตในระดับสูง รวมทั้งมีการลงทุนยกระดับเทคโนโลยีเพื่อรองรับการผลิตรถยนต์รุ่นใหม่ อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและพลาสติกลงทุนด้านผลิตภัณฑ์ปลายน้ำเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ด้านธุรกิจการค้าและบริการในกลุ่มห้างสรรพสินค้า ห้าง Modern Trade ขนาดเล็ก โชว์รูมและอู่ซ่อมรถยนต์ มีการขยายสาขาเพิ่มขึ้น ขณะที่ธุรกิจโรงแรมมีแผนปรับปรุงห้องประชุมและสัมมนาเพื่อดึงดูดลูกค้าเพิ่มเติม

สำหรับแนวโน้มการลงทุนในไตรมาสที่ 4 ปี 2554 ผู้ประกอบการคาดว่าจะการลงทุนจะลดลงชั่วคราวในช่วงอุทกภัย แต่คาดว่าจะกลับมาขยายตัวภายหลังปัญหาอุทกภัยคลี่คลาย จากการลงทุนเพื่อซ่อมแซมเครื่องจักรอุปกรณ์และอาคารสถานที่ การลงทุนในโครงการลงทุนขนาดใหญ่ของภาครัฐ การลงทุนด้านบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและป้องกันภัยธรรมชาติของภาครัฐและเอกชนเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนต่างประเทศ ทั้งนี้ ผู้ประกอบการเห็นว่าทางการสามารถช่วยเหลือและสนับสนุนการลงทุนดังกล่าว โดยยกเว้นภาษีนำเข้าเครื่องจักรใหม่ อำนวยความสะดวกเกี่ยวกับขั้นตอนการนำเข้าเครื่องจักร การเคลื่อนย้ายเครื่องจักรเพื่อส่งซ่อมหรือย้ายสถานที่ผลิต รวมถึงอำนวยความสะดวกให้ผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศเข้ามาตรวจสอบและซ่อมแซมเครื่องจักร

## การจ้างงาน

ในไตรมาสที่ 3 ปี 2554 ภาวะการจ้างงานอยู่ในเกณฑ์ดีตามการขยายตัวของเศรษฐกิจ โดยในไตรมาสนี้มีการเคลื่อนย้ายแรงงานจากนอกภาคเกษตรกรรมไปยังภาคเกษตรกรรมมากขึ้นเนื่องจากเข้าสู่ฤดูเพาะปลูกและแรงจูงใจจากราคาพืชผลที่อยู่ในระดับสูง ทำให้ภาคธุรกิจประสบปัญหาขาดแคลนแรงงานและมีการแย่งแรงงานระหว่างอุตสาหกรรม โดยอุตสาหกรรมยานยนต์และอิเล็กทรอนิกส์สามารถดึงดูดแรงงานได้มากกว่าเนื่องจากให้ค่าจ้างในอัตราสูง

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่กังวลเกี่ยวกับผลกระทบจากนโยบายค่าจ้างขั้นต่ำ 300 บาท<sup>3</sup> เนื่องจากเห็นว่า เป็นอัตราที่ไม่สอดคล้องกับประสิทธิภาพของแรงงานที่ยังไม่มีประสบการณ์ แต่ยอมรับได้สำหรับการจ้างแรงงานที่มีฝีมือ ทั้งนี้ หลายธุรกิจเตรียมปรับตัวโดยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและแรงงาน ใช้แรงงานจากภายนอก (Outsource) จ้างผลิตเป็นรายชิ้น ใช้เครื่องจักรทดแทนแรงงาน ตลอดจนหยุดรับพนักงานเพิ่มหรือรับเฉพาะพนักงานใหม่ที่มีประสิทธิภาพ และปรับสวัสดิการเข้าเป็นรายได้ ทั้งนี้ ธุรกิจบางสาขาได้พิจารณาถึงการย้ายฐานการผลิตไปประเทศเพื่อนบ้าน และคาดว่าจะอาจต้องลดการจ้างงานลงในกรณีที่เป็น เช่น ธุรกิจผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป ธุรกิจแปรรูปอาหาร ธุรกิจหัตถอุตสาหกรรม ธุรกิจผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น สำหรับผลจากนโยบายเงินเดือนปริญญาตรี 15,000 บาทต่อเดือน ผู้ประกอบการคาดว่าจะสามารถต่อรองกับลูกจ้างให้รับเงินเดือนตามความเหมาะสม หรือจ้างพนักงานวุฒิ ปวส. และ ปวช. ทดแทน

ในไตรมาสที่ 4 ปี 2554 การจ้างงานมีแนวโน้มลดลงจากผลกระทบของภาวะอุทกภัยในพื้นที่เขตอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม ขณะที่โรงงานที่ไม่อยู่ในพื้นที่น้ำท่วมก็ได้รับผลกระทบโดยอ้อมผ่านห่วงโซ่อุปทาน ส่งผลให้โรงงานจำนวนมากปิดตัวชั่วคราวหรือลดการผลิตลง ในระหว่างนี้โรงงานส่วนใหญ่ยังคงการจ้างงานไว้โดยจ่าย

<sup>3</sup> คณะกรรมการค่าจ้างขั้นต่ำมีมติให้ปรับค่าจ้างขั้นต่ำเป็นวันละ 300 บาทเท่ากันทั่วประเทศ ภายในปี 2555-2556 โดย ณ วันที่ 1 เม.ย. 2555 ให้ปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำทุกจังหวัดในอัตราร้อยละ 39.5 แต่ไม่เกิน 300 บาท มีผลให้กรุงเทพฯ ปริมณฑล และภูเก็ต รวม 7 จังหวัด มีค่าจ้างขั้นต่ำ 300 บาทต่อวัน และ ณ วันที่ 1 ม.ค. 2556 ให้ปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำเป็น 300 บาทต่อวันเท่ากันทั่วประเทศ และคงอัตรานี้ไปจนถึงปี 2558 ทั้งนี้ ทางการจะช่วยเหลือธุรกิจในการปรับตัวโดย (1) ให้ SME นำส่วนต่างค่าจ้างปัจจุบันกับอัตรา 300 บาทมาหักลดหย่อนภาษีได้ 1.5 เท่า (2) ยกเว้นภาษีเงินได้จากการขายเครื่องจักรเก่าเพื่อเปลี่ยนเป็นเครื่องจักรใหม่ และให้หักค่าเสื่อมในอัตราเร่ง ปีแรกร้อยละ 40 ของมูลค่า (3) ให้ Soft Loan และการค้ำประกันสินเชื่อโดย บสย.

ค่าจ้าง 75% หรือ 50% เป็นการชั่วคราว ทั้งนี้ ผู้ประกอบการประเมินว่าแรงงานในภาคก่อสร้างอาจขาดแคลนมากขึ้น ภายหลังช่วงน้ำลดเนื่องจากมีความต้องการจ้างงานเพิ่มขึ้นมาก ขณะที่แรงงานในอุตสาหกรรมอื่นอาจไม่ต้องการย้าย มาสู่ภาคก่อสร้าง

## ต้นทุนและราคา

ในไตรมาสที่ 3 ปี 2554 ราคาสินค้ายังคงปรับเพิ่มขึ้น แม้แรงกดดันด้านต้นทุนอ่อนคลายลงตามราคาน้ำมัน ในประเทศที่ปรับลดลงจากการยกเลิกการจำกัดเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมัน เนื่องจากราคาวัตถุดิบและต้นทุนโดยรวมยังอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะสินค้าเกษตรกรรม เช่น น้ำตาล ยางพารา เนื้อสุกร และข้าว ผู้ประกอบการจึงทยอยปรับราคา สินค้าเพิ่มขึ้น โดยสินค้าที่สามารถปรับราคาได้ ได้แก่ อาหารและอาหารแปรรูป วัสดุก่อสร้าง อสังหาริมทรัพย์ อย่างไรก็ตาม การปรับราคาสินค้าส่วนใหญ่ยังทำได้ยากเนื่องจากการแข่งขันสูงและการควบคุมราคาของทางการ ทำให้การขึ้นราคาที่ผ่านมายังไม่สามารถชดเชยต้นทุนที่เพิ่มขึ้นได้ทั้งหมด ทั้งนี้ สินค้าที่ผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการในประเทศจะสามารถปรับราคาได้มากกว่าสินค้าส่งออกเนื่องจากอุปสงค์ภายในประเทศยังมีความแข็งแกร่ง ขณะที่ตลาดต่างประเทศมีการแข่งขันสูง

ในไตรมาสที่ 4 ปี 2554 ต้นทุนและราคาสินค้ามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นจากอุปทานที่ขาดแคลนและความต้องการที่เพิ่มขึ้นในช่วงอุทกภัย แต่ผู้ประกอบการประเมินว่าจะเป็นผลชั่วคราว อุปทานลดลงจากพืชผลทางการเกษตรที่เสียหาย โรงงานอุตสาหกรรมไม่สามารถผลิตสินค้าได้ ขณะที่โรงงานบางแห่งต้องซื้อวัตถุดิบหรือชิ้นส่วนจากผู้ผลิตวัตถุดิบรายอื่นหรือนำเข้าจากต่างประเทศทำให้ต้นทุนสูงขึ้น การขนส่งและการกระจายสินค้าประสบอุปสรรคทำให้ต้นทุนสูงขึ้น สำหรับด้านอุปสงค์ ในช่วงที่น้ำท่วมความต้องการสินค้าบางอย่างเพิ่มขึ้นส่งผลให้เกิดการกักตุนสินค้าและราคาเพิ่มสูงขึ้น ทางการจึงได้เพิ่มสินค้าควบคุมราคา 16 รายการเป็นการชั่วคราว<sup>4</sup> และคาดว่าในช่วงหลังน้ำลดจะมีความต้องการสินค้าเพิ่มขึ้นเพื่อการบูรณะฟื้นฟู โดยเฉพาะวัสดุก่อสร้าง ซึ่งจะส่งผลต่อแรงกดดันต่อเงินเฟ้อในระยะต่อไป

## สินเชื่อ

ในไตรมาสที่ 3 ปี 2554 สินเชื่อขยายตัวต่อเนื่องทั้งสินเชื่อธุรกิจและสินเชื่อครัวเรือน โดยสินเชื่อภาคธุรกิจขยายตัวดีทั้งสินเชื่อเพื่อการลงทุนและสินเชื่อหมุนเวียน ทั้งกลุ่มลูกค้าขนาดใหญ่และ SMEs โดยเฉพาะในกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตและธุรกิจค้าส่งค้าปลีก สำหรับสินเชื่อภาคครัวเรือนขยายตัวดีตามการบริโภค ด้านสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์เร่งตัวขึ้นภายหลังการส่งมอบรถของบริษัทรถยนต์เริ่มเข้าสู่ภาวะปกติ ประกอบกับรายได้เกษตรกรที่อยู่ในระดับสูงส่งผลให้ความต้องการรถยนต์เพิ่มมากขึ้น สะท้อนได้จากแนวโน้มที่ครัวเรือนเกษตรกรหันมานิยมซื้อรถยนต์นั่งขนาดเล็กเพิ่มขึ้นเพื่อใช้เสริมร่วมกับรถกระบะ ทั้งนี้ ผู้ประกอบการเห็นว่าการแข่งขันของตลาดสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ที่รุนแรงในช่วงที่ผ่านมาอาจส่งผลให้คุณภาพสินเชื่อมีความเสี่ยงมากขึ้น

แนวโน้มสินเชื่อในไตรมาสที่ 4 ปี 2554 มีแนวโน้มลดลงชั่วคราวจากผลกระทบของอุทกภัย แต่คาดว่าจะกลับมาขยายตัวดีภายหลังช่วงน้ำลดจากความต้องการสินเชื่อที่เพิ่มขึ้นเพื่อการบูรณะซ่อมแซม ทั้งจากสินเชื่อธุรกิจเพื่อเป็นทุนหมุนเวียน เพื่อซ่อมแซมและนำเข้าเครื่องจักรใหม่ และจากสินเชื่อภาคครัวเรือนเพื่อซ่อมแซมบ้านเรือนและสินค้าคงทน สำหรับสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ใหม่ในไตรมาสที่ 4 คาดว่าจะลดลงจากปัญหาการผลิตของอุตสาหกรรมยานยนต์ สมาคมธุรกิจเช่าซื้อไทยคาดว่าจะยอดเช่าซื้อรถยนต์ในปี 2554 ทั้งปีจะลดลงจาก 6.5 แสนล้านบาท เหลือเพียง 6 แสนล้านบาท อย่างไรก็ตาม คาดว่าสินเชื่อจำนำทะเบียนรถยนต์จะเพิ่มสูงขึ้นตามความต้องการเงิน

<sup>4</sup> ณ 25 ต.ค. 2554 คณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ กำหนดให้สินค้า 16 รายการเป็นสินค้าควบคุมเป็นการชั่วคราวถึงสิ้นเดือน ธ.ค.2554 ได้แก่ น้ำดื่มบรรจุภาชนะปิดผนึก กระดาษชำระและกระดาษเช็ดหน้า ไฟฉาย ยาสีฟัน แปรงสีฟัน ทราายและทรายบรรจุถุง อิฐบล็อก เสื้อชูชีพ เรือขนาดเล็กไม่เกิน 15 ที่นั่ง รองเท้าบูทยาง เครื่องนอน ถังน้ำ เครื่องสูบน้ำ ผลิตภัณฑ์ยาแก้นแวน และเทียนไข

สดเพื่อใช้จ่ายและเป็นเงินทุนหมุนเวียนภายหลังช่วงน้ำลด ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยและสถาบันการเงินได้มีมาตรการต่างๆ เพื่อช่วยเหลือภาคธุรกิจและครัวเรือน<sup>5</sup> เช่น การให้สินเชื่อใหม่เพื่อฟื้นฟูกิจการในอัตราดอกเบี้ยพิเศษ การลดเงินต้น/ดอกเบี้ย การขยายเวลาชำระหนี้ การคงสถานะการจัดชั้นลูกหนี้เช่นเดิมก่อนการเกิดเหตุอุทกภัย เป็นต้น

## อุปสรรคและปัจจัยเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจ

อุปสรรคในการดำเนินธุรกิจในระยะต่อไปที่สำคัญ คือ การแก้ไขปัญหาจากภาวะอุทกภัยและการบูรณะฟื้นฟูธุรกิจภายหลังน้ำลด อาทิ การซ่อมแซมเครื่องจักรและโรงงาน การบริหารสินค้าและวัตถุดิบในห่วงโซ่อุปทานในขณะเดียวกัน ผู้ประกอบการแสดงความกังวลมากขึ้นเกี่ยวกับผลกระทบต่อการส่งออกของไทยในระยะต่อไปจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ และยุโรป ผลกระทบด้านต้นทุนที่สูงขึ้นจากการขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ โดยเฉพาะผลต่อธุรกิจที่ใช้แรงงานในสัดส่วนสูง (Labor-intensive) ผลกระทบจากนโยบายรุดันแรกซึ่งอาจสร้างความเสี่ยงต่อคุณภาพสินเชื่อในอนาคต โดยเฉพาะการปล่อยสินเชื่อให้กลุ่มนักศึกษาจบใหม่และผู้มีรายได้น้อยเพิ่มขึ้น เพราะเป็นกลุ่มที่เปราะบางต่อความผันผวนทางเศรษฐกิจ ตลอดจนความกังวลเกี่ยวกับความพร้อมของธุรกิจในการเข้าสู่ ASEAN Economic Community ในปี 2558 และปัญหาภัยธรรมชาติ

นอกจากนี้ ผู้ประกอบการยังคงกังวลเกี่ยวกับอุปสรรคด้านอื่นๆ ได้แก่ ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ปัญหาการปรับราคาสินค้าได้ยากภายใต้แนวโน้มต้นทุนที่อยู่ในระดับสูง ปัญหาภาวะเปราะบางของทางการที่มีความไม่แน่นอนและไม่คล่องตัวต่อการปฏิบัติ โดยเฉพาะกฎระเบียบด้านแรงงาน อาทิ การห้ามบริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก BOI จ้างแรงงานต่างด้าว การห้ามเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าวไปยังพื้นที่อื่น การกำหนดให้นายจ้างเดิมเป็นผู้ค้าประกันแรงงานต่างด้าวแม้จะมีการเปลี่ยนการจ้างงาน

ทีมวิเคราะห์สันทะธุรกิจ ฝ่ายนโยบายเศรษฐกิจการเงิน  
 สายนโยบายการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย  
 31 ตุลาคม 2554  
 โทร: 0-2283-6920, 5646  
 E-mail: EconomicIntelligenceTeam@bot.or.th

<sup>5</sup> ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ <http://www2.bot.or.th/fipcs/Documents/FPG/2554/ThaiPDF/25540206.pdf>